

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin
01 oktyabr 2014-cü il tarixli 1045 nömrəli
əmri ilə təsdiq edilmişdir

Orta İxtisas Təhsilinin Dövlət Standartı

Subbakalavr hazırlığı üzrə

T Ə H S İ L P R O Q R A M I

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 040712 «Bədən tərbiyəsi və idman»

1. Ümumi müddəalar

1.1. Subbakalavriat səviyyəsinin **040712 «Bədən tərbiyəsi və idman** ixtisası üzrə Təhsil proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı adlanacaq) **Ə**Təhsil haqqında **Ə** Azərbaycan Respublikasının Qanununa və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş **Ə**Orta ixtisas təhsili pilləsinin standartı və strukturu **Ə**na, **Ə**Orta ixtisas təhsili üzrə ixtisasların Təsnifatı **Ə**na və **Ə**Orta ixtisas təhsili müəssisələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili qaydaları **Ə**na uyğun hazırlanmışdır.

1.2. İxtisas üzrə Təhsil proqramı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati - hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə subbakalavriat hazırlığını həyata keçirən bütün orta ixtisas təhsili müəssisələri üçün məcburidir.

1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:

OİTP-orta ixtisas üzrə Təhsil Proqramı

ÜK- ümummədəni kompetensiyalar

PK- peşə kompetensiyaları

1.4 040712 ƏBədən tərbiyəsi və idmanƏ ixtisasının xarakteristikası

Orta ixtisas üzrə Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti*	Kreditlərin sayı
040712 ƏBədən tərbiyəsi və idmanƏ	Subbakalavr	Tam orta təhsil bazasında - 2 il	120

*Ümumi orta təhsil bazasından və qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 1 il artıqdır. (İxtisas üzrə qiyabi formada təhsil nəzərdə tutulduqda)

2. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası.

2.1. Subbakalavrn ixtisas xarakteristikası

Subbakalavr:

- peşə hazırlığına uyğun olaraq, ixtisası üzrə iş sahələrində peşə fəaliyyətinə, eləcə də təhsilini bakalavr pilləsində davam etdirməyə hazır olmalıdır.

-mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq, peşəsinə və ixtisas dərəcəsinə uyğun gələn istənilən istehsal sahələrində, təşkilatlar, idarələr, müəssisələr, birliklər və s. işləyə bilər.

- mövcud qaydalara riayət olunmaqla, müxtəlif təhsil müəssisələrində (ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla) – ümumtəhsil, orta ixtisas, texniki-peşə, liseylər, uşaq - idman məktəbləri, sağlamlıq ocaqları, turist – sanatoriya kompleksləri, kənd, rayon, şəhər idman məktəbləri və kollektivləri və s. çalışa bilər.

2.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

Burada ixtisasdən asılı olaraq, subbakalavrn ümummədəni (ÜK) və (PK) kompetensiyasına qoyulan tələblər müəyyənləşdirilir və kodlaşdırılır.

2.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir.

- öz ixtisasının mahiyyətini və sosial mənasını bilməli, ona davamlı maraq göstərməli (ÜK – 1);
- öz peşə fəaliyyətini təşkil etməyi, vəzifə borcunun yerinə yetirilməsi üçün müxtəlif üsulları seçməyi, onların effektivliyini və keyfiyyətini qiymətləndirməyi bacarmalı (ÜK – 2);
- standart və qeyri – standart şəraitlərdə qərar qəbul etmək və ona cavabdeh olmaq bacarığına malik olmalı (ÜK – 3);
- Peşəsinə dair biliklərin artırılması və şəxsiyyət kimi formalaşması üçün bu məsələlərə aid məlumatları toplamaq və onlardan səriştəli istifadə etmək qabiliyyətinə malik olmalı (ÜK - 4);
- Peşə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi üçün informasiya – kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığına malik

olmalı (ÜK – 5);

- Kollektivdə, komandada, iş yoldaşları və digər əməkdaşlarla əlbir fəaliyyətdə olmalı (ÜK – 6);
- Bədən tərbiyəsi və idmanla məşğul olanların fəaliyyətindəki məqsəd və motivasiyasının müəyyənləşdirilməsi, tədris-məşq prosesinin, bədən tərbiyəsi dərslərinin, idman tədbirlərinin təşkili olunması keyfiyyətinə məsuliyyət daşmalı və nəzarət etməyi bacarmalı (ÜK – 7);
- Müstəqil olaraq, peşəkar və fərd kimi inkişaf məsələlərini müəyyənləşdirməli, öz biliyini artırmaq istiqamətində fəaliyyət göstərməli, ixtisasının artırılmasını planlaşdırmalı (ÜK - 8);
- Yeni məqsəd, məzmun və dəyişən texnologiyalar şəraitində peşə fəaliyyətini yerinə yetirməyi bacarmalı (ÜK - 9);
- Zədələnmənin qarşısının alınması, məşğul olanların sağlamlığının qorunması istiqamətində maarifləndirmə işlərini aparmağı bilməli (ÜK - 10);
- Seçilmiş idman növü, bədən tərbiyəsi və idmanın yeni növlərindəki peşə yönümlü hərəkəti əməllərə yiyələnməli (ÜK – 11);

2.2.2. Əbədən tərbiyəsi və idman **Ə ixtisası üzrə subbakalvr, öz peşə fəaliyyətinin əsas növlərinə müvafiq olaraq, aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir.**

Tədris-məşq məşğələlərinin təşkili, keçirilməsi və idman növləri üzrə keçirilən yarışlarda idmançıların fəaliyyətinə rəhbərlik.

- Tədris-məşq prosesinin məqsədi, vəzifəsi və planlaşdırılması (PK - 1)
- Tədris-məşq məşğələlərinin keçirilməsi (PK – 2)
- İdmançıların yarış fəaliyyətinə rəhbərlik (PK -3)
- İdmançıların tədris-məşq məşğələlərində və yarış zamanı nəticələrin qiymətləndirilməsi, pedaqoji nəzarətin aparılması (PK -4)
- Tədris-məşq məşğələlərində və yarış nəticələrinin təhlili (PK -5)
- Məşq prosesi və yarış zamanı istifadə olunan idman avadanlıqlarının seçilməsi, təchizatı və istifadə olunması (PK -6)
- İdman növünün seçilməsi və idman səmtinin müəyyənləşdirilməsi (PK -7);
- Tədris –məşq prosesini və idmançının yarış fəaliyyətini əks etdirən sənədlərin hazırlanması və aparılması (PK -8)

- Əhalinin müxtəlif yaş qrupları ilə keçirilən tədris-məşq məşğələlərinin məqsədi, vəzifələri və planlaşdırılması (PK –9)
- ixtisasa uyğun olaraq, təcrübələrin planlaşdırılması, təşkili, keçirilməsi, məşğələlərin müşahidəsi (PK-10)

3. Təhsilin məzmununa və səviyyəsinə qoyulan minimum tələblər.

3.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası

3.1.1. Peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

040712 ƏBədən tərbiyəsi və idman Ə ixtisası üzrə subbakalavırın peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri;

- tədris-məşq prosesinin təşkili və keçirilməsi, idmançıların seçilmiş idman növü üzrə yarış fəaliyyətinə rəhbərlik;
- müxtəlif yaş qrupları üçün fiziki tərbiyə - idman fəaliyyətinin təşkili;
- fiziki tərbiyə - idman fəaliyyətinin təşkili üçün metodiki təminatı.

3.1.2. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər.

3.2. İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdislər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

3.2.1. Ümumtəhsil fənlər bölümü

№	Fənlərin adı	Auditoriya saatları	Semestr üzrə bölgü	
			I semestr	II semestr
1.	Azərbaycan dili(təlim rus dilində olanlar üçün) **	60	2	2
2.	Azərbaycan (rus) dili	90	4	2
3.	Ədəbiyyat	90	2	4
4.	Xarici dil	60	2	2
5.	Azərbaycan tarixi	30	-	2
6.	Tarix	30	2	-
7.	İnsan və cəmiyyət	30	-	2
8.	İqtisadiyyatın əsasları	30	-	2
9.	Cəbr və analizin başlanğıcı	60	2	2

10.	Həndəsə	30	-	2
11.	İnformatika	45	3	-
12.	Fizika	60	2	2
13.	Astronomiya	30	-	2
14.	Kimya	60	2	2
15.	Biologiya	30	2	-
16.	Fiziki coğrafiya	45	3	-
17.	Fiziki tərbiyə	60	2	2
18.	Gənclərin çağırışa qədərki hazırlığı	60	2	2
CƏMİ:		900	30	30

Qeyd: Ümumtəhsil fənlər bölümünə daxil olan fənlər, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 30 oktyabr 2006-cı il tarixli, 233 nömrəli qərarı ilə təsdiq olunmuş Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsilin Konsepsiyası (Milli Kurikulumu)na uyğun müəyyənləşdirilir. Məzun bu konsepsiyaya uyğun olan biliklərə və ixtisas üzrə peşə fəaliyyətini təmin edən nəzəri və təcrübi biliklərə malik olmalıdır. [Birinci kurslarda ümumtəhsil fənləri tədris olunduğu üçün kredit sistemə daxil edilmir.](#)

**Azərbaycan bölməsində təhsil müəssisəsinin bu saat hesabına ixtisasın profilinə uyğun müəyyənləşdirdiyi fənlər tədris oluna bilər.

3.2.2 İxtisasın peşə hazırlığı fənləri bölümü

Fənn bölümünün kodları	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənlər	Fənlər üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodu
1	2	3	4	5	6
Təhsil hissəsi					

HF -BOO	Humanitar fənlər bölümü***** Bu bölüme daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində subba-kalavr bilməlidir:	24		6	ÜK-1 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-6 ÜK-8 ÜK-10 ÜK-11
	Azərbaycan dili üzrə: (təlimxarici dildə olanlar üçün)		HF-BO1 Azərbaycan dili (təlim xarici dildə olanlar üçün)		
	Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində danışmağı.				
	Azərbaycan tarixi üzrə: Azərbaycan tarixinin əsas mərhələləri və xronologiyası, Azərbaycan xalqının və dövlətinin tarixini, azadlıq, demokratiya yolunda qazandığı nailiyyətlər haqqında məlumatları;		HF-BO2 Azərbaycan tarixi	4	
	Xarici dil üzrə: ixtisasa aid xarici dildə olan ədəbiyyatı oxuyub, başa düşməyi;		HF-BO2 Xarici dil	8	
	Seçmə fənlərin öyrənilməsi zamanı cəmiyyətin ümumi qanunauyğunluqlarını, hüquqi bilikləri, demokratiyanın əsas prinsiplərini, beynəlxalq prosesləri; Azərbaycan Respublikası hüquqi sisteminin və qanunvericiliyinin əsaslarını, tərbiyəvi-etik normaları; pozulmuş hüquqların bərpa yollarını bilməli.		HF-BO4 Seçmə fənlər***	6	
Bacarmalıdır: Azərbaycan dili üzrə: (təlim xarici dildə olanlar üçün) Azərbaycan dilinin leksikonundan gündəlik və peşə fəaliyyətində istifadə etməyi; natiqlik qabiliyyəti.					

	<p>Azərbaycan tarixi üzrə: tarixin, keçmişin qiymətləndirilməsinə dair öz mövqeyini əsaslandırmağı və fikrini ifadə etməyi.</p> <p>Xarici dillər üzrə: Peşə səviyyəsinin artırılmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edən və xarici dillərdə olan ədəbiyyat və mənbələrdən sərbəst istifadə etməyi, ixtisasa aid mətnləri oxumağı, tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyi hal və s. yazmağı;</p>				
	<p>Seçmə yolu ilə öyrənilməsi nəzərdə tutulan fənləri dinləməklə: gələcək fəaliyyətlərini və onun mahiyyətini, qiymətləndirməyi, istiqamət üzrə aldığı ilkin məlumatlardan ixtisas peşə hazırlığında məqsədyönlü istifadəni.</p> <p>Yiyələnməlidir: Azərbaycan tarixinin mühüm məqamlarına; əsas təlimlərə və yeni metodlara; təhlil aparma qabiliyyətinə; peşə hazırlığında təcrübələrin yerini dərk etmə qabiliyyətinə.</p>				
İPF-BOO	İxtisasın peşə hazırlığı fənləri bölümü	66			

	<p>Bilməlidir: fiziki tərbiyə və idman haqqında anlayışı; fiziki tərbiyə sisteminin və beynəlxalq olimpiya hərəkətinin inkişaf tarixini; müasir fiziki tərbiyə, idman və sağlamlıq məşğələlərinin müasir konsepsiyası, məqsədi və vəzifələri, vasitələri, metodları, formaları və onların didaktik və tərbiyəvi imkanları; hərəkəti əməllərin öyrədilməsinin nəzəri əsasları; fiziki keyfiyyətlərin inkişafının nəzəri əsas-</p>	<p>İPF-BO1- Bədən tərbiyəsi nəzəriyyəsi və metodikası</p>	<p>6</p>	<p>ÜK-1 ÜK-2 ÜK-4 ÜK-7 ÜK-8 ÜK-9 ÜK-10 ÜK-11 PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5 PK-10</p>
--	---	--	----------	--

	<p>larını; fiziki tərbiyə və idmanla məşğul olanlarda texniki-taktiki ustalığın formalaşmasının əsaslarını; fiziki tərbiyə və idmanla məşğul olanların fərd kimi inkişaf olması mexanizmi və vasitələri; sağlam həyat tərzinin formalaşmasında fiziki hərəkətlərin rolu; qüsurlu uşaqlarla keçirilən məşğələlərin xüsusiyyətlərini; idman hazırlığı prosesinin quruluşu; idman yarışlarının nəzəri əsaslarını; idmançıların seçilməsini.</p> <p>Bacarmalıdır: fiziki tərbiyə və idmanın inkişaf tarixini və peşə fəaliyyətində, uşaqların, yeniyetmələrin, gənclərin əxlaqi və vətənpərvərlik tərbiyəsində istifadə etməyi; tədris-məşq və yarış prosesinin təhlilini; məqsəd və vəzifələrin qiymətləndirilməsini və müxtəlif metodlar və fəndlərdən istifadə; peşə fəaliyyətinə dair məlumatların axtarışı və təhlili; ixtisas növünün nəzəriyyəsini və metodikasını; \ bədən tərbiyəsi pedaqoji prosesin xüsusiyyətlərini; fiziki hərəkətlər bədən tərbiyəsində əhəmiyyətini, əhəmiyyətini; bədən tərbiyəsi sisteminin məqsədini; məşğələlərin qurulması prinsipləri, dərs və onun hissələrinin aparılması qaydalarını.</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>Yiyələnməlidir: Məşq prosesinin müasir konsepsiyası; məqsədi, vəzifələri, vasitələri, metodları və formaları; fiziki keyfiyyətlərin inkişaf etdirilməsi yolları; tədris-məşq, yarış prosesinin təşkili və keçirilməsinə, təhlil etmə qabiliyyətinə.</p>				
	<p>Bilməlidir: orqanizmin əsas vəziyyətini və terminologiyasını; orqanların quruluşunu və funksiyalarını; orqanizmin qanuna uyğun inkişafının əsaslarını; yaş xüsusiyyətindən asılı olaraq, fiziki yükə uyğunlaşmaq mexanizmlərini; hərəkətləri nizamlama sistemlərini, uşaqlarda və yeniyetmələrdə funksional qüsurlar zamanı korreksiya üsullərini;</p> <p>Bacarmalıdır: orqanizmdəki orqanların və bədən üzvlərinin quruluşunu; yaş xüsusiyyətindən asılı olaraq, qanuna uyğunluqlarla orqanizmin tam inkişafı və onların funksiyalarını; peşə fəaliyyətində anatomiya sahəsindəki bilikləri tətbiq etməyi; antropometrik göstəricilərin yaş xüsusiyyətindən asılı olaraq, orqanizmdə baş verən dəyişikliklər dinamikasını izləməyi; bədən tərbiyəsi və idman məşğələləri prosesində orqanizmin quruluşundakı inkişaf xüsusiyyətlərini.</p>		<p>İPF-BO2-İnsanın anatomiyası və fiziologiyası</p>	6	<p>ÜK-1</p> <p>ÜK-2</p> <p>ÜK-4</p> <p>PK-4</p> <p>PK-5</p>

<p>yətlərinin dinamikasını izləmə- yi; инсанын физиолоэийасы, физиоло-жи системлярин функсийасыны; мяр уи; инсанын физиолоэийасы, физиоло-жи системлярин функсийасыны; мяр- кязи синир системи, бейnin функ- siyası və onun fəaliyyət mexa-nizmi; ali sinir fəaliyyətini, tipləri, refleks və onun növləri, dinamik stereotip; sensor sistem-lər, funksiyaları, hərəkət fəaliy-yətində onların əhəmiyyətini; daxili sekresiya vəziləri, on- ların funksiyaları və hormonları; ürək və qan damar sistemi, onların funksiyaları; tənəffüs sistemi, tənəffüs orqanlarının funksiyalarını; fiziki hərəkətlər və idman fiziologiyası, fiziki hərəkətlərin orqanizmə təsiri, iş qabiliyyətinin artması mexa- nizminin müəyyənləşdirilməsi- ni;</p> <p>Yiyələnməlidir: инсанын дайаг-щярякят апараты, сцмцкляр вя сцмцк цстлцкляри вя онларын бядян сятциндя проексийалары; 12 ойнагларын гурулушу, ойнаг сятщляри, баь апараты; язялялярин</p>				<p>ÜK-7</p> <p>ÜK-8</p> <p>ÜK10</p> <p>PK-9</p> <p>PK-10</p>
---	--	--	--	--

	<p>төнөөнтлэ илман-сағламлық иш-ләринин тәшкили вә планлашдырил-масында, мәшқ процесиндә бәдән тәрбиәси вә идманнн орғанызмә тәсирин вә анатомик характеристикасы; инсан орғанызминин физиоложи гөстәрчиләринин өлчүлмәси вә қиймәтләндирилмәси; инсаннн функционал халыннн вә иш қабилитәтинин лаборатор методла қиймәтләндирилмәси; ушақ, янитәтмә вә гәнклик дөвләриндә орғанызмин инкшәфинә вә функцияларынә харичи амилләрин тәсиринин қиймәтләндирилмәси; бәдән тәрбиәси вә идман мәшқ-ләриндә физики үкүн мүәййәнләшдирилмәси; нәзарәт методларынә;</p>				<p>ÜK-8</p> <p>ÜK10</p> <p>PK-4</p>
	<p>Билмәлидир: психики процесләр, нитқ, диққәт, дуығу, қаврама, һафизә, тәфәккүр, һисс, ирадә, фәрди психи хүсусиәтләри; темперамент, хасиәт вә қабилитәт, ушақ психоложиясы, ушақларнн шәхсиәтинин формалашması вә онларнн психи вә физики инкшәфини; хүсуси психоложия; қүсurlу ушақларнн психоложи инкшәфинн формалашması вә бу қүсurlарнн арадан қалдырилması яollarынн; бәдән тәрбиәсинин психоложиясынн; мәктәблиләрнн психоложи хүсусиәтләрини; физики тәрбиә вә идманда шәхсиәт вә</p>		<p>İPF-BO3- Psixolo- giya</p>	<p>4</p>	

	<p>fəaliyyət psixologiyasını; idman qrupları və kollektivlərinin psixologiyasını; bədən tərbiyəsi və idmanda təlim və tərbiyənin psixoloji əsaslarını.</p> <p>Bacarmalıdır: Pedaqoji məsələlərin həlli zamanı psixologiya üzrə biliklərin tətbiq etməyi; təhsilalanların fərdi və tipoloji xüsusiyyətlərinin aşkarlanması;</p> <p>Yiyələnməlidir: Yaş xüsusiyyətindən asılı olaraq, bədən tərbiyəsi və idman fəaliyyətində psixologiyanın mahiyyəti; məktəbəqədər və məktəb yaşlıların ünsiyyət xüsusiyyətləri və qrupun davranışı, dinamikası; psixoloji qüsurların yaranma səbəbləri və profilaktikasını; bədən tərbiyəsi və idman fəaliyyəti zamanı fərdin və kollektivin psixoloji vəziyyətinin diaqnostikası; məşq prosesinin psixoloji əsaslarına; idman fəaliyyətində psixodiaqnostikanın keçirilməsi qaydalarına.</p>				<p>ÜK-1</p> <p>ÜK-2</p> <p>ÜK-4</p> <p>ÜK-7</p> <p>PK-5</p> <p>PK-9</p> <p>PK-10</p>
--	---	--	--	--	---

	<p>Bilməlidir: Pedaqoji elmlərlə, təcrübənin vəhdəti, onların inkişaf tendensiyalarını; öyrətmə və tərbiyə prinsiplərini; müxtəlif istiqamətli tədris müəssisələrində, müxtəlif təlim pillələrində tədris prosesinin təşkili və məzmununun xüsusiyyətlərini; təlim-tərbiyə prosesinin formalarını, metodlarını və vasitələrini; pedaqoji imkanlarını və tətbiq olunma şərtlərini; təlim prosesi zamanı motivləşdirmə və qabiliyyətin inkişaf etdirilməsinin psixo-pedaqoji şəraiti</p> <p>Bacarmalıdır: Pedaqoji məsələlərin həlli zamanı psixologiya sahəsindəki biliklərin tətbiqi; təhsilənlərin fərdi və tipoloji xüsusiyyətlərinin aşkarlanmasını</p> <p>Yiyələnməlidir: Pedaqogikanın mövzusu, vəzifəsi və sahələri; pedaqogika bir elm kimi; pedaqogika tərbiyə haqqında elmdir; tərbiyə ictimai hadisə kimi; cəmiyyətin inkişafında tərbiyənin rolu; tərbiyənin tarixi, milli və sinfi, ictimai xarakteri, inkişaf və tərbiyə nəzəriyyəsi; şəxsiyyətin formalaşmasında pedaqoji prosesin rolu; tərbiyə, əxlaq tərbiyəsi və mənəvi tərbiyə; Azərbaycan Respublikasının təhsil sistemi və onun dünya təhsil sistemi ilə vəhdəti; tədris planları, təhsil proqramları, dərsliklər, təlim-tərbiyə proqramları.</p>		<p>İPF-BO4- Pedaqo- gika</p>	<p>4</p>	<p>ÜK-1 ÜK-2 ÜK-4 ÜK-7 ÜK-8 ÜK10 PK-4 PK-5 PK-9 PK-10</p>
--	---	--	---	----------	--

<p>Bilməlidir: məşğələnin təşkili, keçirilməsi üsulları və metodlarını; idman növləri üzrə yarışların təşkili, sənədləşdirilməsi, keçirilməsi xüsusiyyətlərini və təsnifatını; interaktiv metodların tətbiq olunması xüsusiyyətlərini və üsullarını</p> <p>Bacarmalıdır: peşə fəaliyyətini təşkil etməyi, müxtəlif üsullar seçmək və qiymətləndirməyi; peşə fəaliyyətində kompüter, informasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etməyi; kollektivə rəhbərlik etmək, iş yoldaşları ilə səriştəli davranma; peşə vəzifələrini əxlaqi normalara və xidməti etikaya uyğun yerinə yetirməyi.</p> <p>Yiyələnməlidir: idman növlərinin öyrənilməsi metodikası və texnikasına; kütləvi-sağlamlıq tədbirlərinin təşkili və keçirilməsi, tədris prosesinin planlaşdırılması, hesabat və sənədləşdirmə; tədris prosesində tədris, nəzəri, metodiki, təcrübə, tədris təcrübəsi və müstəqil iş; idman növlərinin yaranması tarixi, inkişafı, terminologiyası, vasitələri, metodları, prinsipləri, hərəkətlərin texnikası, vasitələri, metodları, prinsipləri, hərəkət-</p>	<p>İPF-BO5 Gimnastika və onun tədris metodikası</p>	6	<p>ÜK-1 ÜK-2 ÜK-4 ÜK-6 ÜK-7 ÜK-8 ÜK10 ÜK-11 PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5 PK-6 PK-7 PK-8 PK-9 PK-10</p>
	<p>İPF-BO6 Yüngül atletika və onun tədris metodikası</p>	6	
	<p>İPF-BO7 İdman oyunları və onun tədris metodikası</p>	4	
	<p>İPF-BO8 Güləş və onun tədris metodikası</p>	4	
	<p>İPF-BO9 Üzgüçülük və onun tədris metodikası</p>	4	
	<p>İPF-BO10 Seçilmiş idman növləri</p>	10	

	lərin texnikasını, vəsaitlər və avadanlıqla təchizatı; yarışların təşkili, keçirilməsi və hakimlik; tədris prosesinin sənədləşdirilməsinə.				
	Peşə hazırlığının seçmə fənləri*****			12	
TE-B00	<p>Təcrübələr və yekun attestasiya:</p> <p>Bu bölümə aid olanların öyrənilməsi nəticəsində təhsil alan Bilməlidir: bədən tərbiyəsi və idmanın cəmiyyətdəki rolu, bədən tərbiyəsi və idman növləri, məşqlərin təşkili, təchizatı, yaş xüsusiyyətləri, vasitələri, müstəqqil məşqlərin aparılması, nəzarət metodları, sənədləşdirmə, hesabatların hazırlanması.</p> <p>Bacarmalıdır: yeni metodların tətbiqini; məşğələlərin müşahidəsi və təhlilini aparmağı; məşqlərə rəhbərlik və təhlükəsizlik qaydalarına əməl etməyi, mühafizə.</p> <p>Yiyələnməlidir: məşq prosesinin təşkili və keçirilməsinə, tətbiq olunan metodlara, idman sahəsindəki yeni texnologiyalardan, yeni biliklərdən istifadə olunmasına</p>	30	<p>TE-BO1 Təcrübələr</p> <p>TE-B02 Yekun dövlət attestasiya -sı</p>	24 6	<p>ÜK-7 ÜK-9 ÜK-10 PK-9 PK-10</p>
	Kreditlərin ümumi sayı:	120			

Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştələrə (kompetensiyalara) uyğun orta ixtisas təhsili müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

*Orta ixtisas məktəblərinin təklifləri əsasında Azərbaycan bölməsində təhsilənlər öz arzuları ilə həmin saat həcmində ikinci xarici dili və ya Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti fənnini seçə bilirlər.

**Azərbaycan bölməsində təhsilalanlar bu saat hesabına fənləri ixtisasın profilinə uyğun olaraq, tədris müəssisəsinin özü tərəfindən müəyyənləşdirilir.

***Seçmə fənlərə orta ixtisas məktəbi tərəfindən fəlsəfə, politologiya, sosiologiya, milli əxlaq və ailə etikas, dövlət və vətən mədəniyyəti, hüququn əsasları və.s humanitar, sosial-iqtisadi fənlər daxil oluna bilər.

****Ümumtəhsil fənlər bölümü yalnız ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunanlara aiddir.

*****Humanitar fənlər bölümünə daxil olan “Azərbaycan dili” (xarici dildə təhsil alanlar üçün), “Azərbaycan tarixi”, “Xarici dil” fənləri tam orta təhsil bazasından qəbul olunanlar üçün isə ikinci dərəcədən başlayaraq, tədris olunur.

*****İxtisasın peşə hazırlığı bölümünün seçmə fənləri orta ixtisas məktəbi tərəfindən müəyyənləşdirilir.

Qeyd: Fiziki tərbiyə idmanın bölmələri üzrə keçirilir.

3.3. 040712 - ƏBədən tərbiyəsi və idman ixtisası üzrə subbakalavr təhsil proqramının yerinə yetirilməsinin müddəti:

Subbakalavr təhsil proqramını mənimsəmək üçün ayrılan ümumi həftələr- 146

0 cümlədən:

Nəzəri təlim üçün ayrılan həftələr: 75

İmtahan sessiyası üçün ayrılan həftələr: 25

Təcrübələr üçün ayrılan həftələr: 16

Tətillər üçün ayrılan həftələr: 26

Yekun Dövlət imtahanına ayrılan həftələr: 4

4. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

4.1. Orta ixtisas təhsili müəssisəsinin 040712-ƏBədən tərbiyəsi və idman ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompüter sinifləri, emalatxanaları və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazaya malikdir. Təhsilalanların təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilmişdir.

Kabinetlər:

Humanitar fənlər;

Pedaqogika və psixologiya;

Anatomiya, Fiziologiya;

Xarici dil;

Həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi;

Bədən tərbiyəsi nəzəriyyəsi və metodikası;

Seçilmiş idman növünün nəzəriyyəsi və metodikası;

Fiziki tərbiyə-idman fəaliyyətinin təşkili;

Müalicə bədən tərbiyəsi və masaj;

Laboratoriyalar:

Informatika və informasiya-kommunikasiya texnologiyaları;

Fiziki və funksional diaqnostika

İdman kompleksi:

Universal idman zalı;

Kitabxana

Maddi texniki baza qüvvədə olan inşaat normalarına, sanitar və gigiyenik qaydalarına uyğundur.

- 4.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, müvafiq ixtisas üzrə ali təhsili olan pedaqoji kadrlarla təmin olunmalıdır.

5. Tədris prosesinin forma və metodları

- 5.1. Subbakalavr hazırlığı müəhazirə, məşğələ (laboratoriya), seminar, məsləhət, sərbəst iş, təcrübə və s. formalarda keçirilir.
- 5.2. Subbakalavr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illustrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 5.3. 040712-ƏBədən tərbiyəsi və idman Ə ixtisası üzrə subbakalavr hazırlığında tədris, istehsalat və pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasından asılı olaraq, müəyyənləşdirilir). Təcrübə növündən asılı olaraq, müvafiq idarə və təşkilatlarda, məktəblərdə və s. keçirilə bilər.

6. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 6.1. İxtisas üzrə təhsil proqramları təhsilənlərin dövlət attestasiyası ilə yekunlaşır.
- 6.2. Tədris planının bütün şərtlərini yerinə yetirmiş, o cümlədən nəzərdə tutulmuş cari attestasiyalardan (fənlər üzrə attestasiyalarda) müvəffəqiyyətlə keçmiş tələbələr yekun attestasiyasına buraxılırlar.
- 6.3. Yekun attestasiya bütün təhsilənlər üçün məcburidir, onun hazırlanmasına və təşkilinə ayrılan müddət 4 həftədir.
- 6.4. Yekun attestasiya ixtisas üzrə buraxılan yekun dövlət imtahanı (fənlərarası) və ya buraxılış işinin müdafiəsindən ibarətdir.
- 6.5. Tələbələrin topladığı kreditlərin sayı 120 olmalıdır. İxtisas üzrə təhsil proqramında nəzərdə tutulmuş kreditləri toplayan tələbə həmin proqramı mənimsəmiş hesab edilir. Orta ixtisas təhsili müəssisələrində subbakalavr səviyyəsinin təhsil proqramı üzrə tədris planını tam yerinə yetirmiş şəxslərə Yekun Dövlət Attestasiya Komissiyasının qərarı əsasında “subbakalavr” orta peşə-ixtisas dərəcəsi verilir.
- 6.6. Yekun Attestasiyanın təşkili və keçirilməsi qaydaları Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyənləşdirilir.

Razılaşdırılıb:

1. Azərbaycan Respublikası

Təhsil Problemləri İnstitutunun

direktoru

_____ Q.Novruzov

_____ 2014-cü il

2. Azərbaycan Respublikası

Təhsil Nazirliyi Orta İxtisas

Təhsili sektorunun rəisi

_____ K.Mikayılov

_____ 2014-cü il

3. Səhiyyə, rifah və xidmət
ixtisasları qrupu üzrə Dövlət
Standartlarını hazırlayan işçi

qrupun sədri

_____ N.Mövsümov

_____ 2014-cü il

4. Azərbaycan Respublikası

Təhsil Nazirliyi Elmi metodik

Şurasının Hərbi, fiziki hazırlıq və

həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi

bölməsinin sədri

_____ H.Ocaqov

_____ 2014-cü il